

neš do večera, velja! Pa glej, da storiš vse, kar ti bom ukazala, sicer ne dobiš duše.»

In tako sta Špela in zlodej sklenila veljavno pogodbo.

Zlodej je cepil drva, Špela pa je šla in se napila žganja. Potem je sedla na prag in govorila, govorila, da bi se je zlodej naveličal. Ta pa nič, kakor da je slep in gluhi, še zmenil se ni, cepil je drva. Ženska pa se je ujezila, zmerjala ga je, vsega mu je izrekla, da bi še osel skočil iz kože. Vrag pa se je še smehljaj, kakor da mu poje lepo pesmico. Pijana Špela pa zgrabi krepelce, skoči do peklenščka in udriha po njem, da vse treska in poka. Zlodej pa se je le malo upognil, zamižal in držal udarce kot točo. Niti zacvilil ni, nikar da bi pobegnil.

Špela se je utrudila, se pijana zvrnila v travo in zaspala.

Prebudila se je šele naslednji dan. Zagledala je vraga, kako sedi na pragu in se smehlja predse.

»Dobro si se držal,« mu je rekla, »kot še nihče pred teboj. Zdaj pa na delo!«

Poslej je šlo pri hiši vse kakor da je namazano. Nihče ni vedel, da ima Špela vraga za hlapca, vendar se jim je to dozdevalo. Kdo bi prenašal vse Špeline psovke in udarce, ako mu ni bil sam Satan za očeta? Četudi je šepal na eno nogo, je prenašal najtežja bremenja, kot bi bila peresce. Naj mu je gospodinja ukazala še tako težko delo, ga je izvršil takoj in brez oklevanja.

Špela pa je postala zamišljena. Ko je bila dušo zapisala vragu, niti malo ni mislila, da bi mu jo res dala. Zdaj pa se je peto leto že bližalo koncu in jo je začelo skrbeti. Da bi se vrag razjezil, pobegnil in tako izgubil njeno dušo, mu je ukazovala vedno težja dela. Zlodej pa nič, storil je vse, ne da bi trenil z očesom, in če bi mu celo smreko ukazala prinesiti iz gozda.

Nastopil je zadnji dan njegove službe.

Špela mu je pokazala veliko skalo, ki je že dolgo ležala v grapi.

»Ponesi jo na vrh Kojce!« mu je rekla. »Pa glej, da jo doneseš do poldneva, sicer se mi ne vračaj po dušo!«

Vrag, ki mu nič ni bilo pretežko, si je naložil skalo in sopihal navkreber. Špela je sedela pred hišo in ga je gledala. Bil je šepav, počasi je hodil, a vendar dovolj naglo, da skalo lahko donese do poldneva in se še vrne po njeno dušo.

Zaskrbelo jo je, postalo ji je vroče; tedaj se ji je porodila dobra misel. Tekla je k cerkvi in zazvonila poldan, četudi je bila šele enajsta ura.

Tako je prevarila vraga. Ko je ta zaslišal zvonjenje, je skalo z vso silo zasadil v tla, zapiskal od jeze, tekkel preko brega in se nenadoma pogreznil v zemljo.

Skala še danes stoji. Na mestu, kjer se je bil pogreznil vrag, je brezno. Ako vržeš kamen vanj, ne slišiš padca, tako je globoko.

Izpričevala

Spet končano je polletje. Čas že kar preveč beži! Zdaj zdaj bo pomlad, za njo pa kmalu konec šolskih dni.

Tončkovo izpričevalo polno samih je petic, Janko pa se skoraj joka, strah ga dvojk je in enic.

Dobra Micka ga tolaži: „Janko, glej, še marsikdo bo do konca vse popravil, če pazljiv in priden bo!“